

การพัฒนาารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

A Development of a Dual Educational System of Udon Thani Polytechnic College

ธีรภัทร์ ไชยสัตย์^{1*}

Teerapat Chaiyasat^{1*}

¹วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

¹Udonthani Polytechnic College, Udonthani Province 41000

Received : 2020-09-13 Revised : 2021-05-27 Accepted : 2021-05-27

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี เป็นการวิจัยและพัฒนาแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน 170 คน คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง และสถานศึกษาเครือข่าย ผู้สอน หัวหน้างานหลักสูตรเป็นสถานศึกษาที่วิทยาลัยทำความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา จำนวน 70 คน และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ปกครอง และประธานคณะกรรมการชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอุดรธานี รวมทั้งหมด จำนวน 100 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลงานวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด และส่วนผลการประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี พบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้องครอบคลุม และด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

Abstract

This research aims to develop the Dual Educational System of Udon Thani Polytechnic College, Udon Thani, Thailand. The 170 people used as a research sample which divide into 2 groups. The first group consisted of 70 people, including the administrators of Polytechnic Colleges, educational Institutions, network of instructors, course supervisors and educational institutes at the college cooperate in vocational education management with Dual Educational System. The second group consisted of 100 people, including parents and chairmen of the community committee located in Udon Thani province. Data analyzed using statistics include percentage, mean and standard deviation.

The research result found that the results of experiments using a Dual Educational System in vocational college management model, all components were at the highest level. Along with the results of the evaluation in the Dual Educational System of Udon Thani Polytechnic College were found that the possibility of accuracy, comprehensive and practical overall aspect at the highest level at all aspects.

Keywords : Model Development, Dual Educational.

^{*}ธีรภัทร์ ไชยสัตย์

E-mail : teerapattiw@gmail.com

1. บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับช่างฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สนองตอบตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ ตลอดจนให้บริการทางวิชาการเผยแพร่นวัตกรรมและเทคโนโลยีแก่ชุมชน [1] และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการอาชีวศึกษา โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 20 ระบุว่าการศึกษาอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องจากพระราชบัญญัติดังกล่าว การจัดการอาชีวศึกษาจึงได้มีการปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบความร่วมมือและเครือข่ายการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาคเอกชน ผู้ประกอบการกลุ่มอาชีพ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพอย่างจริงจัง ซึ่งแนวทางที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน ได้แก่ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเปิดโอกาสให้สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน [2]

รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาของต่างประเทศในปัจจุบัน มี 3 ลักษณะ คือ (1) สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่และใช้แรงงานด้านวิชาชีพเป็นจำนวนมาก สถานประกอบการผลิตกำลังคนในรูปแบบ Company Model เช่น บริษัทใหญ่ ๆ ในประเทศอเมริกา ประเทศอังกฤษ และ ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น (2) ในประเทศที่มีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมไม่มากนักมีการจัดการ

อาชีวศึกษาในรูปแบบโรงเรียนอาชีวศึกษา (School Model) ซึ่งวางแผนการจัดการและควบคุมโดยรัฐบาล และ (3) สถานศึกษาร่วมมือกับสถานประกอบการ (School and Company) หรือสถานประกอบการร่วมมือกับศูนย์ฝึกอบรม (Training Center and Company) จัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพในรูปแบบความร่วมมือ (Cooperative Model) เช่น การจัดการศึกษาและฝึกอาชีพในสหพันธ์รัฐเยอรมัน สวิสเซอร์แลนด์ ออสเตรเลีย เป็นต้น [3] สำหรับในประเทศไทยรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษามีลักษณะสอดคล้องกับรูปแบบของต่างประเทศใน 2 ลักษณะ คือ (1) โรงเรียนอาชีวศึกษา (School Model) และ (2) สถานศึกษาร่วมมือกับสถานประกอบการ (School and Company) ในรูปแบบของความร่วมมือ โดยให้จัดได้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งมีการจัด 3 รูปแบบ คือ (1) การศึกษาในระบบ (2) การศึกษานอกระบบ และ (3) การศึกษาระบบอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนาากำลังคน โดยสถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถจัดการศึกษาในหลายรูปแบบรวมกันได้ ทั้งนี้ต้องมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ [4] การจัดการศึกษาไม่ว่าจะจัดในรูปแบบใด สิ่งสำคัญที่สถานศึกษาต้องคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่ง คือ คุณภาพการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีรูปแบบการดำเนินงาน ที่ครบถ้วนและผลสัมฤทธิ์ เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ [5] ผลการจัดอาชีวศึกษาระบบดังกล่าวสามารถช่วยแก้ปัญหาด้านการลงทุนของสถานศึกษา กล่าวคือสถานศึกษาไม่ต้องลงทุนสูงด้านเครื่องมือเครื่องจักร เพราะการจัดฝึกภาคปฏิบัติดำเนินการในสถานประกอบการ ซึ่งมีเครื่องมือเครื่องจักรใช้งานอยู่แล้วและมีความทันสมัย ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาสามารถทำงานกับเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยนั้นได้ทันที ทำให้สมรรถนะของผู้เรียนตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในส่วนของสถานประกอบการ

สามารถรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาเข้าปฏิบัติงานได้ทันทีไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงานใหม่อีก

วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบดังกล่าว พบว่า และสถานสถานศึกษาที่มีความร่วมมือ และผู้เรียนมีจำนวนน้อย ทำให้มีปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ถึงแม้ว่าจะใช้หลักสูตรการอาชีวศึกษาเช่นเดียวกับรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาในระบบ แต่รูปแบบในการดำเนินงานนั้นมีความแตกต่างทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ในวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี โดยศึกษาองค์ประกอบ ตลอดจนรูปแบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งจะได้สร้างรูปแบบและตรวจสอบรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญและนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้เพื่อที่จะนำไปสู่ประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี และมีวัตถุประสงค์รองดังนี้

2.1 เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

2.2 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

2.3 เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

3. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภายใต้ขอบเขตของการวิจัยดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่ดูแลจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการที่ทำความร่วมมือ หัวหน้างานหลักสูตร ครูนิเทศ ผู้ปกครอง และประธานคณะกรรมการชุมชน ในพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาสู่มาตรฐานวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

4.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำความร่วมมือ ครูผู้สอน และครูนิเทศ จำนวน 70 คน

4.4.2 ผู้ปกครองและประธานคณะกรรมการ ชุมชนที่สถานศึกษาเครือข่าย รวมทั้งหมด จำนวน 100 คน

4.4.3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบความสำเร็จในด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิศึกษา รวมทั้งหมดจำนวน 17 คน

4.2 การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือการวิจัย 2 ชนิด ได้แก่

4.2.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้ในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์สำเร็จในด้านการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาซึ่งแบบสัมภาษณ์นั้นได้มาจากการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นเพื่อใช้สัมภาษณ์ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

4.2.2 แบบสอบถามศึกษาสภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ได้แก่

4.2.2.1 แบบสอบถามใช้กับสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ที่ทำการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้มาจากการออกแบบงานวิจัย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ประกอบด้วย ข้อคำถาม 2 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา โดยกำหนดการตอบเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ใช้ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ

4.2.2.2 แบบสอบถามใช้กับผู้ปกครองและประธานคณะกรรมการชุมชน ที่สถานศึกษาตั้งอยู่เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้มาจากการออกแบบงานวิจัย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีประกอบด้วย ข้อคำถาม 2 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา โดยกำหนดการตอบเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

2) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีใช้ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ

4.2.2.3 แบบสอบถาม ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง เพื่อตรวจสอบคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่กับข้อมูลทั้งหมด

4.2.2.4 แบบสอบถาม ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง เพื่อตรวจสอบผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีใช้ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ

4.2.2.5 แบบสอบถามใช้กับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน ดังนี้

1) แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีที่พัฒนาขึ้นมาทั้ง 7 องค์ประกอบ

2) แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้องครอบคลุม และ ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมา เพื่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.3.2 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.3.3 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) 5 ระดับ

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อสภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5. ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 35-39 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นครูนิเทศ มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6-10 ปี

5.1 ด้านสภาพปัจจุบันในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ทั้ง 7 ด้าน สรุปประเด็นได้ดังนี้ (1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร พบว่าระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (4) ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (5) ด้านการบริหารงานเครือข่ายและความร่วมมือ พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (6) ด้านการนิเทศ ติดตาม วัดผล และประเมินผล พบว่าระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปาน

กลาง และ (7) ด้านสิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการและของผู้เรียน พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และด้านความต้องการในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ทั้ง 7 ด้าน สรุปประเด็นได้ดังนี้ (1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่าระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (5) ด้านการบริหารงานเครือข่ายและความร่วมมือ พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (6) ด้านการนิเทศ ติดตาม วัดผล และประเมินผล พบว่าระดับความต้องการในการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (7) ด้านสิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการและของผู้เรียน พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 ด้านการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านคุณลักษณะผู้บริหาร 3) ด้านวิธีการคัดเลือกผู้บริหารวิชาการ และ 4) ด้านคุณลักษณะของครูฝึกและครูนิเทศ สรุปผลการยกร่างรูปแบบมีความเหมาะสมทุกด้านองค์ประกอบที่ 2 การดำเนินงานตามขอบข่ายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ 3) ด้านการบริหารงานเครือข่าย 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร 6) ด้านการนิเทศ ติดตาม วัดผลและประเมินผล และ 7) ด้านสิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการและของผู้เรียน

สรุปผลการยกร่างรูปแบบมีความเหมาะสมทุกด้าน องค์ประกอบที่ 3 ผลสำเร็จการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะผู้เรียน 2) ด้านคุณลักษณะของสถานศึกษา และ 3) ด้านคุณลักษณะของสถานประกอบการ สรุปผลการยกร่างรูปแบบมีความเหมาะสมทุกด้าน

5.3 ด้านการทดลองใช้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่ 2 การดำเนินงานตามขอบข่ายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และองค์ประกอบที่ 3 ผลสำเร็จการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.4 ด้านการประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความถูกต้องครอบคลุม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ด้านสภาพปัจจุบันในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ทั้ง 7 ด้าน สรุปประเด็นได้ดังนี้ (1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร พบว่าระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (4) ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (5) ด้านการบริหารงานเครือข่ายและความ

ร่วมมือ พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (6) ด้านการนิเทศ ติดตาม วัดผล และประเมินผล พบว่าระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ (7) ด้านสิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการและของผู้เรียน พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และด้านความต้องการในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ทั้ง 7 ด้าน สรุปประเด็นได้ดังนี้ (1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่าระดับความต้องการในการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (5) ด้านการบริหารงานเครือข่ายและความร่วมมือ พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (6) ด้านการนิเทศ ติดตาม วัดผล และประเมินผล พบว่าระดับความต้องการในการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (7) ด้านสิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการและของผู้เรียน พบว่า ระดับความต้องการในการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด [6] ผลการทดลองใช้และการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยที่ทดลองใช้รูปแบบตามคู่มือ ผลการประเมินประสิทธิผลในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหาร อยู่ในระดับดีมาก การบริหารบุคลากรอยู่ในระดับดีมาก การฝึกอบรม อยู่ในระดับดีมาก การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก และการพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับดี ตามลำดับ และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการระบบโครงสร้าง

การบริหาร รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาผู้เรียน สำหรับองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารบุคคล

6.2 ด้านการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านคุณลักษณะผู้บริหาร 3) ด้านวิธีการคัดเลือกผู้บริหารวิชาการ และ 4) ด้านคุณลักษณะของครูฝึกและครูนิเทศ สรุปผลการยกร่างรูปแบบมีความเหมาะสมทุกด้านองค์ประกอบที่ 2 การดำเนินงานตามขอบข่ายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ 3) ด้านการบริหารงานเครือข่าย 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร 6) ด้านการนิเทศติดตาม วัดผลและประเมินผล และ 7) ด้านสิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการและของผู้เรียน สรุปผลการยกร่างรูปแบบมีความเหมาะสมทุกด้าน องค์ประกอบที่ 3 ผลสำเร็จการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะผู้เรียน 2) ด้านคุณลักษณะของสถานศึกษา และ 3) ด้านคุณลักษณะของสถานประกอบการ สรุปผลการยกร่างรูปแบบมีความเหมาะสมทุกด้าน [7] ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย เปรียบเทียบ พบว่า เป็นระบบการศึกษาที่นิยมแพร่หลาย ซึ่งมีการจัดการหลายรูปแบบตามบริบทสภาพความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการ การฝึกอาชีพดังกล่าวเป็นวิธีการผลิตแรงงานที่มีทักษะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ทำให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมศึกษาต่อในระบบนี้ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วผู้สำเร็จการศึกษาจะเป็นผู้ที่มีทักษะในการปฏิบัติงาน และจะประสบความสำเร็จในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ [8] รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัย

อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี มีตัวแปร จำนวน 32 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการเรียนการสอน มีตัวแปร จำนวน 27 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีตัวแปร จำนวน 19 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 การจัดหลักสูตรตามมาตรฐานวิชาชีพและ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน มีตัวแปร จำนวน 9 ตัวแปร และ องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล มีตัวแปร จำนวน 3 ตัวแปร ส่วนรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ (1) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี (2) การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการเรียนการสอน (3) การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี (4) การจัดหลักสูตร ตามมาตรฐานวิชาชีพและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และ (5) การบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

6.3 ด้านการทดลองใช้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่ 2 การดำเนินงานตามขอบข่ายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และองค์ประกอบที่ 3 ผลสำเร็จการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด [7] การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการฝึกอาชีพตามระยะเวลาที่กำหนด พบว่า นักศึกษาฝึกอาชีพที่มีครูที่ปรึกษาไปนิเทศตลอดระยะเวลาตามกำหนดกับนักศึกษาที่ไม่มีครูไปนิเทศ แต่ให้มีการทดสอบก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติงาน โดยใช้เวลาห่างกัน 12 สัปดาห์ ผลที่ได้รับ

มีความแตกต่างกัน สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการพร้อมทั้งนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน และทุกฝ่ายจะต้องให้ความร่วมมือกันสถานศึกษาจะได้ประโยชน์สูงสุดในการเข้าร่วมโครงการ [4] การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผลการพัฒนาแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้นำผลการศึกษาดูงาน และจัดการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รูปแบบและคู่มือรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม [10] กลยุทธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า 1. องค์ประกอบของกลยุทธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความร่วมมือสถานประกอบการ 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การนิเทศ 4) การวัดผล ประเมินผล 2. สภาพปัจจุบันของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. การพัฒนากลยุทธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ กลยุทธ์ที่ 2 สร้าง

ความสัมพันธ์และติดต่อประสานงานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย กลยุทธ์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี และกลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมพัฒนากระบวนการวัดผลประเมินผล

6.4 ด้านการประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความถูกต้องครอบคลุม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด [10] อนาคตภาพของการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีของประเทศเยอรมนีว่ามีสภาพเช่นไร พบว่ารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นบทบาทและหน้าที่ของสถานประกอบการ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้พนักงานที่มีทักษะฝีมือในการทำงาน และมากกว่า 33,000 สถานประกอบการ ที่อยู่ในภูมิภาคของประเทศ ภายใต้การดูแลของหอการค้าเมืองแฟรงก์เฟิร์ต สถานประกอบการเหล่านี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกทักษะพนักงานทุกคนในบริษัท การที่สถานประกอบการทำการฝึกอบรมพนักงานของตนเองนั้นถือว่าเป็นการลงทุนในอนาคตให้กับสถานประกอบการเอง ซึ่งการฝึกอบรมดังกล่าวจะต้องมีการปฏิบัติ ตามกฎ คร๊าฟท์ โค้ด (Crafts Code) สำหรับการฝึกอบรมวิชาชีพทุกอาชีพ โดยกฎดังกล่าวได้ระบุเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อกำหนดผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะ มีการเก็บข้อมูลวิทยากรเหล่านั้นไว้ เพื่อนำมาเป็นวิทยากรสำหรับการฝึกอบรมพนักงานตามที่สถานประกอบการแต่ละแห่งมีความต้องการในเรื่องที่จะอบรม กฎข้อตกลงที่จะให้พนักงานฝึกหัดต้องได้รับค่าจ้างจากนายจ้าง โดยพนักงานใหม่จะได้รับค่าจ้างเทียบเท่ากับพนักงานคนอื่น ๆ ในบริษัทตั้งแต่เริ่มฝึกหัด จนกระทั่งบรรลุสมรรถนะตามตำแหน่งหน้าที่ที่สถานประกอบการ

ต้องการ วิทยากรต้องทำการฝึกอบรม โดยเน้นไปที่การเรียนรู้จากการลงมือทำ โดยเริ่มจากการทดลองทำในเรื่องที่ง่ายไปหาเรื่องที่ยากจน มีทักษะความสามารถอย่างมืออาชีพ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้เห็นว่าการลงมือปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง เรียนรู้สังคมในโลกของการทำงานในสถานประกอบการตลอดระยะเวลา 2-3 ปี ของการเรียน และจะเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ฝึกอาชีพจากการที่ได้รับความสำเร็จ มีความภาคภูมิใจในสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยมือของตัวเอง และในท้ายที่สุดของการฝึกวิชาชีพ คือ สถานประกอบการจะรับผู้สำเร็จการศึกษาเข้าทำงานทันทีเนื่องจากเคยร่วมมือกันประสานการทำงานมาตลอดเวลาการฝึกอาชีพซึ่งเป็นเสมือนดังเพื่อนที่รู้ใจ [11] การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนรู้ และด้านการประเมินการเรียนรู้ พบว่าทุกด้านมีความสอดคล้องกัน ผลการเปรียบเทียบเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝงในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า (1) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนรู้และปัจจัยการประเมินการเรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) กลุ่มหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษาและปัจจัยการประเมินการเรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) กลุ่มครูในสถานประกอบการ พบว่า ปัจจัย การประเมินการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลการค้นหาค้นหาสาเหตุสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้และคุณลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษาเป็นปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนสำหรับการจัดหลักสูตรการเรียนรู้และการประเมิน

การเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

6. ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

6.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรนำรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นมาไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถนำไปปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกต่อไป

6.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมกับสถานศึกษาที่มีความสนใจ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

6.3 รูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ควรมีปัจจัยที่สนับสนุนการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา เช่น บุคลากร ผู้บริหาร ครูฝึกและครูนิเทศ เป็นต้น

6.4 สถานศึกษาที่จะนำรูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานีไปใช้ ควรจะต้องจัดรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษานั้น ๆ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

6.5 ควรมีการวิจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ

6.6 ควรมีการศึกษาค้นคว้าความต้องการพัฒนารูปแบบที่เกี่ยวข้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับผู้สอนและผู้เรียน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือการวิจัยที่มีคุณภาพ ตลอดจนกลุ่มตัวอย่าง

ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการประกอบกรวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, การลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ 2558, โรงพิมพ์วิทยาลัยเทคนิคบันบุรี, พ.ศ.2558.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, การมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, พ.ศ.2554.
- [3] Diamond, M., Vocational students, engagement and career objectives : assessment of engagement processes in new vocational students, Pittsburgh : University of Pittsburgh, 2007.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, การจัดการเรียนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ, กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, พ.ศ.2551.
- [5] พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา, รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงอาชีวศึกษาในประเทศไทย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, พ.ศ.2551.
- [6] นิรุตต์ บุตรแสนลี, การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม, มหาวิทยาลัยบูรพา, พ.ศ.2561.
- [7] สิริชัย นัยกองศิริ, การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยบูรณาการการสอนในสถานประกอบการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, พ.ศ.2554.
- [8] จินตนา รวมชมรัตน์, รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, พ.ศ.2558.
- [9] สุวิทย์ สวัสดิ์ และชัยยุทธ ศิริสุทธิ์, กลยุทธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร., พ.ศ.2563.
- [10] ณัฐวุฒิ ประทุมชาติ, การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ.2556.
- [11] นวลอนงค์ ธรรมเจริญ, การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโรงเรียนใน โรงงานแบบบูรณาการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, พ.ศ.2558.
- [12] สุรัชย์ ลาพิมพ์, การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, พ.ศ.2562.